

JULES LERMINA

A. B.

[Τέλος]

Ἡ κ. Βερνιέ ἐσίγησε κατατεθλιμμένη, ἀσθμαίνουσα, ἐν ὑψίστῃ παραφορᾷ διατελοῦσα.

Ναί, οὕτως εἶχεν ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον, ὅστις πάντοτε ἐλάτρευσεν αὐτήν... Διότι, ἀληθές τοῦτο! ἡ διαθήκη ἐκείνη, ἣν ὁ φίλος εἶχεν ἀναγνώσῃ, ἦτο μακρὰ κραυγὴ ἔρωτος διὰ τὴν γυναικὰ ἐκείνην, ἣτις ἔμενε, μὲ ὄλα ταῦτα, ἡ σὰρξ τῆς σαρκός του, ἡς ἡ ἀνάμνησις ἦτο τόσον βαθέως ἐρριζωμένη ἐν τῇ καρδίᾳ του, ὥστε δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ αὐτὴν εἰμὴ μὲ αὐτὰ τὰ ράκη τῆς καρδίας του!...

Καὶ ἐνώπιον τοῦ φρικώδους τούτου καὶ μεγαλοπρεποῦς ἐγωῦσμου τῆς μητρός, ἐνώπιον τοῦ μαρτυρίου τοῦ πατρός, ἐξαγοράζοντος διπλοῦν σφάλμα, ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος, ὁ εὐθεῖαν συνειδήσιν ἔχων, ἠσθάνετο ἑαυτὸν κατειλημμένον ὑπὸ φρίκης, σχεδὸν θρησκευτικῆς, καὶ βλέπων τὴν γυναικίαν ἐκείνην καλλονὴν ἑκατονταπλασιαζομένην διὰ τῆς καλλονῆς τῆς μητρός, ἣτις ὑπερασπίζει τὸ τέκνον τῆς, ἐνόει τὴν τρομερὰν αὐταπάρνησιν τοῦ Βαροδά καὶ τὴν ὀξείαν ἠδονὴν τῆς θυσίας.

Ἐξάφνης ἀνεφώνησε :

— Θεέ μου! τίς οἶδεν ἂν ἦδη δὲν σὰς κατέστρεψα πάντας!

— Σεῖς! τί θέλετε νὰ εἰπῆτε;...

Ἐκεῖνος ἀνθρώπος αὐτός, ὅστις ἐνεθυμῆτο τὸν θάνατον τῆς μητρός του, τοῦ παιδίου του, οὗς παρέσυρε τυφλὴ μοῖρα, εἰς τὴν ὁποίαν ἑκατοντάκις εἶχε φωνήσῃ: «Διατί νὰ μὴ πάρῃς ἐμένα καὶ ν' ἀφήσῃς αὐτὰς νὰ ζῶσιν», εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ αἰφνιδίας ἀγωνίας, προερχομένης ἐξ αἰσχύου καὶ μεταμελείας, σκεπτόμενος ὅτι διὰ τοῦ παραλόγου ζήλου του, διὰ τῆς σκληρᾶς ἀπειθείας εἰς τὴν ἱκετευτικὴν διαταγὴν τοῦ φίλου του: «Πρὸς χάριν, σιωπὴ!» εἶχε διακινδυνεύσῃ ὅλον αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς ἠρωϊκῆς παραφοροσύνης!...

Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀθώωσῃ ἑαυτὸν. Εἶχε καταστήσῃ κοινωνὸν τοῦ μυστικοῦ τοῦ ἑνα δημοσιογράφου, τὸν Λαμπλέν, εὐφύεστατον, περιεργότατον ἀνθρώπον, ὅστις ἦδη εὐρίσκετο ἐπὶ τὰ ἴχνη. Οἱ ὄροι τοῦ τηλεγραφήματός του ἐβεβαίουν τοῦτο. Αὐτὸς ὁ ἀνακριτὴς δὲν ἐφαίνετο ἀμφιβάλλων περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Βαροδά; Καὶ αὐτός, ὁ Πολλέ, ἦτο ἡ αἰτία!...

Ἐλεγε τὰ πάντα εἰς τὴν κυρίαν Βερνιέ, ἣτις τὸν ἠκουε πελιδνῆ, αἰσθανομένη ἀναβαίνουσιν περὶ ἑαυτήν, περὶ τὸν υἱὸν τῆς, τὴν παλῖρροίαν ἐκείνην τῆς ὑποψίας, ἣν εἶχε πιστεύσῃ ὅτι ἀπέκρουσεν ἰσχυρῶς μάλιστα.

Ἐπὶ στιγμὴν ὕψωσε τὰς χεῖρας, ὡς ἵνα τὸν κτυπήσῃ! Αὐτὴ ἦτο ἡ φιλία του; Δὲν εἶχεν ὑπακούσει οὔτε εἰς τὴν ἐπιστο-

λὴν τοῦ Βαροδά, οὔτε εἰς τὴν ρητὴν θέλησίν του, ὅπως ἡ διαθήκη του μείνῃ σεβαστὴ ἐφ' ὅσον αὐτὸς ζῇ! Τί θ' ἀπεκρίνετο εἰς τὸν φίλον υἱὸν του, ἂν οὗτος, ἐκδιωχθεὶς ἐκ τῆς φυλακῆς ἵνα παραχωρήσῃ τὴν θέσιν του εἰς τὸν υἱὸν του, τὸν ἐμέμφετο διὰ τὴν προδοσίαν του;... Καὶ ἀφελῶς ὁ Πολλέ ἀνεφώνησε :

— Κυρία! πρέπει νὰ σώσωμεν τὸν Βαροδά! Τί πρέπει νὰ κάωμεν; Διατάξατε!... Ὁ ὑπακούσω!

Τὸ νὰ τὸν σώσῃ τώρα ἦτο νὰ καταστήσῃ συνένοχος τῶν ψευδῶν του, νὰ τὸν ὠθήσῃ εἰς τὸ κακούργοδικεῖον, εἰς τὸ κάτεργον, τίς οἶδεν; εἰς τὴν λαίμητόμον. Καὶ ἐνόει τοῦτο δὲν συνεζήτει πλέον, ἐφ' ὅσον ἠσθάνετο ὅτι ἠθελε πράξει, ὅπως σώσῃ τὸ τέκνον του, ὡς ἔπραττεν ὁ φίλος του.

Ἡ κυρία Βερνιέ ἐπανέλαβεν :

— Ἐ λοιπὸν! ἀκούσατε. Ὁ υἱός μου μέλλει ν' ἀναχωρήσῃ αὐριον τὴν πρωίαν μὲ τὸ κατ' εὐθεῖαν τραῖνον τῆς Μασσαλίας. Ὅπωςδήποτε αὐτὸ εἶνε ἡ σωτηρία. Χθὲς ὑπῆγα εἰς τὸν ἀνακριτὴν... Μὲ εἶδετε ἄλλως τε. Εἶχον συσταθῆ παρ' αὐτῷ διὰ τῶν ἀνωτέρων του. Ὁ υἱός μου μὲ συνώδευε κληθεὶς ὡς μάρτυς. Ἐγὼ ὠμίλησα. Ἐξήγησα ὅτι αἱ σχέσεις τοῦ Ἀδριανοῦ μετὰ τοῦ Καρυβέρ ἐκείνου εἶχον διαρρηχθῆ ἀπὸ πολλοῦ, ὅτι αἱ ὑπογραφίσαι συναλλαγματικαὶ εἶχον πληρωθῆ. Ἐδίδα τὴν ἀπόδειξιν τούτου, διότι τὰς συναλλαγματικὰς ταύτας ὁ υἱός μου τὰς εἶχεν ἀναλάβῃ καὶ οὐδὲν ἴχνος αἵματος ἔφερον αὐταί.

Ἐξήγουν λοιπὸν εἰς τὸν δικαστὴν ὅτι ἡ κατάθεσις του οὐδεμίαν εἶχε σημασίαν. Ὁ δικαστὴς ἐνόησε. Τότε ἐζήτησα διὰ τὸν Ἀδριανὸν τὴν ἀδειαν ν' ἀναχωρήσῃ, ν' ἀπομακρυνθῆ τῶν Παρισίων. Ὁ δικαστὴς ἐδήλωσεν ὅτι οὐδὲν παράνομον ἔβλεπεν ἐν τούτῳ. Δηλαδή σὰς λέγω ὅτι ἔως ἐδῶ, ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέρος τοῦτο, δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν τίποτε. Ἀλλὰ, ἀφοῦ πρέπει νὰ ὁμολογήσω τὰ πάντα, φοβοῦμαι διὰ τὸν υἱὸν μου θ' ἀναχωρήσῃ; Ὅταν αἰσθανθῆ εἰς τὰς χεῖράς του ποσὸν σπουδαῖον θὰ συγκατατεθῆ ν' ἀφήσῃ τοὺς Παρισίους, ὅπου ὁ ἄφρων βίος καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον κρατοῦσιν αὐτόν; Ἐ λοιπὸν! πρέπει νὰ τὸν συνοδεύσῃ φίλος τις ἀφωσιωμένος, ὅστις νὰ καταπολεμήσῃ τὰς ἀντιστάσεις του, ἐν μιᾷ λέξει νὰ τὸν ἐπιβιάσῃ... Θέλετε νὰ εἰσθε ὁ φίλος αὐτός;

— Μίαν λέξιν μόνον, εἶπεν ὁ κύριος Πολλέ. Ὁ υἱός σας γνωρίζει ὅτι εἰς ἀθῶως μέλλει νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του;

Ἡ κυρία Βερνιέ ἐκλίνε τὴν κεφαλήν.

— Τὸ γνωρίζεις!...

— Καὶ δὲν ἔσχε κἂν μίαν ὁρμὴν γενναϊότητος, αἰδοῦς, συνειδήσεως;

— Ὁχι!

— Ἀλλ' εἶνε λοιπὸν τέρας!... ἀνεφώνησεν ὁ ἀρχαῖος συμβολαιογράφος λησμονῶν ὅτι πρό τινος τὸ αὐτὸ ἐπίθετον εἶχεν ἀπευθύνῃ εἰς τὴν μητέρα.

— Εἶνε υἱός μου! ἀπήντησεν ἀπλῶς ἡ κυρία Βερνιέ.

— Τούλάχιστον ἀγνοεῖ ὅτι ὁ Βαροδάς εἶνε ὁ πατὴρ του;...

— Πιστεύετε λοιπὸν ὅτι συγκατένευσα νὰ ἐρυθριάσω ἐνώπιον αὐτοῦ!... εἶπεν ἡ μήτηρ ἐν τελευταίᾳ ὁρμῇ ὑπερηφανείας.

Ἡ κ. Πολλέ δὲν ἐπέμεινε πλέον.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας, εἶπε.

— Ἐ λοιπὸν! ἰδοὺ τί σας ζητῶ. Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ. Θὰ ἴδῃτε τὸν υἱὸν μου. Θὰ σας παρουσιάσω εἰς αὐτὸν ὡς ἐπίτροπον ἐπιφορτισμένον νὰ τῷ ἐγχειρίσῃτε τὰ χρήματα ἐν Μασσαλίᾳ. Οὕτω μόνον θὰ δυνηθῶμεν νὰ γείνωμεν κύριοι αὐτοῦ. Συγκατατίθεσθε νὰ τὸν συνοδεύσῃτε, δὲν ἔχει οὕτω;

— Εἶμαι ἔτοιμος. Σὰς ζητῶ μόνον καιρὸν νὰ περάσω ἀπὸ τὴν οἰκίαν μου. Κατὰ ποίαν ὄραν πρέπει νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸ μέγαρόν σας;

— Ἐλθετε εἰς τὰς ἑνδεκα. Ἡ θαλαμηπόλος μου θὰ σας εἰσαγάγῃ εἰς τὸ διαμέρισμά μου. Ὁ υἱός μου θὰ ἔχῃ ἀναμφιβόλως ἐπιστρέψῃ. Θὰ λάβωμεν πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα.

Καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἵνα ἐπισφραγίσῃ τὴν συνθήκην.

Τὴν ἔλαβε καὶ τὴν ἐκράτησεν ἐπὶ στιγμὴν ἐν τῇ ἰδικῇ του.

— Θὰ εἶμαι ἀκριβής, εἶπεν. Εἶθε ἡ θυσία τοῦ μαρτυρίου νὰ μὴ εἶνε ἀνωφελής.

Εἶδε δάκρυ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κυρίας Βερνιέ, ἔκλινεν ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς καὶ ἠσπάσθη αὐτήν, ἠττηθεὶς καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἀγρίου ἐκείνου μητρικοῦ ἐγωῦσμου.

H'

Τώρα ἦτο ἀποφασισμένος ἐνόει ὅτι τὸ ἀληθές αὐτοῦ καθήκον τὸ φιλικὸν εὐρίσκετο ἐν ἀπολύτῳ, ἐν τυφλῇ περιπλοκῇ τῶν θελήσεων τοῦ φίλου του, αἰαδιῆποτε καὶ ἂν ἦσαν, θὰ ἦτο ὁ τυφλὸς ἐκτελεστής.

Καὶ ποταὶ θελήσεις εἶχον ποτὲ ἐκφρασθῆ σαφέστερον τῶν ἰδικῶν του!

Ἀλλὰ δὲν ἤρκει νὰ συλλογίζηται μόνον ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ, ἢ μᾶλλον νὰ ἀντενεργήσῃ κατὰ τῶν διαπραχθεῖσων ἀδεξιοτήτων.

Ἐκ τῶν μαρτύρων, οὗς εἶχε στρατολογήσει ὁ κ. Πολλέ, οὐδεὶς αὐτῶν, πιθανώτατα, ἀνελάμβανε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ προβῆ εἰς διάθεμά τι, καὶ εὐτυχῶς ὁ ἀνακριτὴς δὲν ἔκρινεν ὠφέλιμον νὰ σημειώσῃ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς διευθύνσεις αὐτῶν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κυρίαν Γρανσόν, οὐδ' ἠθελεν αὐτὴ νὰ κινηθῆ τῆς θέσεώς της, ἀνευ τῆς ρητῆς διαταγῆς τοῦ κυρίου τῆς.

Ἐμενεν ὁ Λαμπλέν, ὁ παρεισάκτος αὐτός, ὃν ὁ Πολλέ τοσοῦτον βλακωδῶς εἶχε καταστήσει κοινωνὸν τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Καὶ ἔπειτα, διατί ὁ ρεπόρτερ αὐτὸς νὰ ἔλθῃ οὕτω νὰ ριφθῆ πρὸ τῶν ποδῶν του;

Ἐπάρχουσιν ἀληθῶς ἀνθρώποι τόσον ἀδιάκριτοι;

Ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἑαυτὸν, τίς

ἡ ἀνάγκη νὰ ἐμπιστευθῆ οὕτως εἰς τὸν τυχόντα ;

Τῆ ἀληθείᾳ, ἀπηύθυνεν ἑαυτῷ τὰς αὐστηροτέρας μομφάς, κατειλημμένος ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι εἶχεν ἀσεβῆσαι πρὸς τὴν φιλίαν, δὲν ἐσκέπτετο πλέον, εἰμὴ πῶς νὰ καταστρέφῃ ὅλον τὸ οἰκοδόμημα τῶν ἀποδείξεων, ἃς τὴν πρῶταν ἐκείνην ἀκόμη προσεπάθει νὰ στερεώσῃ, καὶ μετὰ τόσου κόπου μάλιστα.

Προέκειτο ν' ἀποπλανήσῃ τὸν Λαμπλὲν. Θὰ ἦτο τοῦτο εὐκολόν ; Ἰδοὺ ὅτι καὶ ὁ δημοσιογράφος εἶχεν, ὡς αὐτός, ἀνεύρη τὰ ἴχνη τῆς κυρίας Βερνιέ. Ἡ περίπτωση εἰκάζετο τῆς ἐκτάκτου ἐσθῆτος εἶχε καταστρέψει τὸ πᾶν. Θεέ μου ! ἄρκει μόνον νὰ μὴ εἶχε γράψῃ ἐν τῇ ἐφημερίδι του !

Καὶ ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ ἐν Ὠτέιλ οἴκου τοῦ ὁ κ. Πολλέ ἔδραμεν εἰς ἕν περιπτερον καὶ ἠγόρασε τὸν « Ἀγγελιαφόρον ».

Ἡ ἐπιγραφή : « Τὸ ἐγκλήμα τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Ἀννης » ἔλαμπεν ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι.

Ἐν τῇ ὁδῷ ὁ κ. Πολλέ δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ. Εἰσῆλθεν εἰς ἕν καφεῖον, καὶ μολονότι δὲν εἶχε γευματίσει, ἔλαβε τὸ κύπελλον, ὅπερ τῷ ἐκόμισεν ὁ ὑπηρέτης χωρὶς νὰ τὸ ζητήσῃ.

Ἄλλ' ὅποια περίπτωση ! ἄνθρωπος μὲ ὕψος τόσον σοβαρὸν νὰ μὴ ἔχει γευματίσει εἰς τὰς ἐννέα τῆς ἑσπέρας !...

« Ἡ ἀνάκρισις τῆς ὁδοῦ Καρυβερ ἐξακολουθεῖ. Διάφοροι μάρτυρες, ἐξετασθέντες, κατήγγειλαν πάντες, ἄνευ ἐξαιρέσεως, τὰς αἰσχροκερδεῖας καὶ τὰς παρανόμους εἰσπραξείας, ὧν εἶχον γίνεαι θύματα. Αἱ ἀφορμαὶ τοῦ ἐγκλήματος φαίνονται λοιπὸν ἐντελῶς διασαφηνισθεῖσαι, καίτοι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συγγνωστικῶν ἐγκλημάτων, δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν ὅτι τὸ ὀρκωτὸν δικαστήριον θὰ εὕρῃ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς δίκης, σπουδαῖα αἰτία ἐπιεικειάς ».

— Εὐγε ! ἐσκέφθη ὁ κ. Πολλέ. Ὡραία τὸ λέγει ! τί ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις ! τίς οἶδεν ; ἴσως τὸν ἀθώωσουν !...

Ἐξηκολούθησεν :

« Ἄλλως τε, μανθάνομεν, κατὰ τὴν τελευταίαν ὄραν, ὅτι διάφορα γεγονότα, ἐφ' ὧν δὲν ἀνήκει ἡμῖν νὰ ἐνδιατρίψωμεν, διότι μέχρι τοῦ νῦν φαίνονται εἰς τοὺς μὴ μεμνημένους, ὡς μὴ ἔχοντα καμμίαν σχέσιν μετὰ τῆς υποθέσεως ταύτης, θὰ ἠδύναντο νὰ μεταβάλλωσιν ἄρδην τὴν θέσιν τοῦ κατηγορουμένου. Ἡ ἐγνωσμένη ὁμῶς λεπτότης ἡμῶν μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἐνδιατρίψωμεν περὶ ταῦτα ».

— Τί σημαίνει αὐτό ; ἠρώτα ἑαυτὸν ὁ Πολλέ. Τί διαβολομυστήριον ἐμυρίσθη ἀκόμη αὐτός ὁ κατηραμένος Λαμπλὲν ;

« Εἰς τοὺς μὴ μεμνημένους ! νὰ μεταβάλλωσιν ἄρδην !... »

Καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐκ νέου τὰς παραδόξους ταύτας λέξεις, ὡς εἰ ἠλπίζεν ὅτι μεταξὺ τῶν γραμμῶν ἐκείνων θ' ἀνεκάλυπτε κεκρυμμένην τινὰ ἔννοιαν διαφεύγουσαν αὐτὸν τὸ κατ' ἄρχάς.

Τὸ ἄρθρον ἐτελειῶνεν ἐκεῖ. Ἐπειτα δὲ

ἤρχετο νέα ἐπιγραφή : « Ἡ λογομαχία τοῦ καφεῖου ὁ « Πλούσιος » ».

— Τὸ καφεῖον ὁ « Πλούσιος ! », εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ κ. Πολλέ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν θὰ ὑπάγω ἐκεῖ. ἴσως συναντήσω ἐκεῖ τὸν Λαμπλὲν. Πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ, καὶ ἂν τυχὸν εἶνε ἕτοιμος νὰ προβῆ εἰς καμμίαν ἐπικίνδυνον ἀνοησίαν, θὰ δυνηθῶ νὰ τὸν ἀναχαιτίσω. Καὶ ἔπειτα, ἀδελφέ, δὲν ἀφορᾷ αὐτὸν ἡ ὑπόθεσις αὐτή.

Ὁ κ. Πολλέ ἦτο λίαν ζωηρὸς καὶ ἤθελε κἀκίςτα ὑποδεχθῆ τὸν ἀνόητον ἐκεῖνον, ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἤθελε διανοηθῆ νὰ τῷ κομίσῃ τὴν ἀναμφισβήτητον ἀποδείξιν τῆς ἀθώωτος τοῦ Βαροδᾶ. Ἡ ὠραία κυρία Βερνιέ εἶχεν ἀποτελέσει ἀληθὲς θαῦμα, καὶ πόσον καλῶς ὁ Πολλέ ἐνόει τῶρα τὸ ἄφρον πάθος τοῦ φίλου του !

Ἐξῆλθε τοῦ καφεῖου [καὶ ταχέως ἐπήδησεν εἰς τυχοῦσαν ἀμαξάν.

— Εἰς τὸ καφενεῖον ὁ « Πλούσιος ! »

Ὁ κ. Πολλέ δὲν ἄφινε πλέον τὰ καφεῖα ! Καὶ ἡ κυρία Γρανσὸν τὸν περιέμενε διὰ τὸ γεῦμα. Ἄλλὰ ποῦ ἐφρόντιζε διὰ τέτοια πράγματα !...

Δεκάκις ὁ ἀρχαῖος συμβολαιογράφος ἔκλινε τὸ ἦμισυ τοῦ σώματός του ἐκτὸς τῆς ἀμαξῆς προτρέπων τὸν ἀμαξηλάτην νὰ τρέχῃ ταχύτερον, ἂν ἤθελε νὰ λάβῃ σημαντικὸν φιλοδώρημα.

Τέλος ἐφθασε καὶ ὤρμησεν εἰς τὸ πεζοδρόμιον.

Εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καφεῖου τολμηρῶς, ὡς τακτικὸς θαμῶν, καὶ διηυθύνθη κατ' εὐθείαν εἰς τὰς τραπέζας, ἔνθα τὴν προτεραιάν εἶχε συναντήσῃ τὸν Λαμπλὲν καὶ τοὺς φίλους του. Ἄλλ' αὐτὸν κατειχόντο ὑπὸ Ὀλλανδικῶν οἰκογενειῶν.

Ἐσταμάτησε τὸν ὑπηρέτην :

— Μήπως ὁ Λαμπλὲν εἶνε ἐδῶ ;

— Ὁ κ. Λαμπλὲν κατ' αὐτὴν τὴν ὄραν ! ποτέ ! ἐκτὸς ἐάν ... Παρατηρήσατε εἰς τὰ ἰνδοκαλάμια !...

Εἰς τὰ ἰνδοκαλάμια !...

Τί εἶνε αὐτὰ τὰ ἰνδοκαλάμια !

Ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ βάθος !...

Τί εἶνε ἡ ἀγνοία ! Νὰ μὴ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἐν τῷ βάθει αἰθουσα τοῦ καφεῖου ὁ « Πλούσιος », ἡ φέρουσα ἐξ ἀντιθέτου εἰς τὴν ὁδὸν Λεπελιέ, εἶνε ἐφωδιασμένη διὰ θρανίων φερόντων στεφάνην ἐξ ἰνδοκαλάμων ; ...

— Παρατηρήσατε, προσέθηκε φιλοφρόνως ὁ ὑπηρέτης, ἴσως εἶνε μὲ τοὺς κυρίους τῆς μονομαχίας...

Τῆς μονομαχίας ! Ἄ ! αὐτοὶ οἱ δημοσιογράφοι ! Τί συμμορία φιλομάχων !

Ὁ κ. Πολλέ εἰσῆλθε μετὰ θάρρους εἰς τὸ ὑποδειχθέν, μέρος ἀλλὰ δὲν εὗρεν ὃν ἐζήτη. Μόνον, ἐπειδὴ ἐπλησίασε λίαν περιέργως ὁμίλον τεσσάρων ἀνθρώπων, συνηθροισμένον ἐν τινι γωνίᾳ, οἵτινες συνδιελέγοντο, κεκλιμένοι ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον μυστηριωδῶς, εἰς ἐξ αὐτῶν, φαλακρὸς, μὲ μακρὸν μύστακα, τῷ εἶπε ξηρότατα :

— Τί ἐπιθυμεῖτε, κύριε ;...

Ἐπεχώρησε δικαιολογούμενος.

Νὰ περιμεῖνῃ ! πρὸς τί ; Ὁ ὑπηρέτης δὲν εἶχε δηλώσει σαφέστατα ὅτι κατὰ τοιαύτην ὄραν οὐδεμία πιθανότης ὑπῆρχε νὰ συναντήσῃ τὸν Λαμπλὲν.

Καὶ ἔπειτα ἡ ὄρα παρήρχετο, καὶ ἦτο καιρὸς νὰ τηρήσῃ τὸν πρὸς τὴν κυρίαν Βερνιέ λόγον του.

Ἐκάθησεν, ἐν τούτοις, θέλων ἀκόμη νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ὑπηρέτην.

Τοῦ ἔφεραν καφέν. Τὸν κατέπινε καιόμενος.

Δὲν ἦτο ὁ αὐτὸς ὑπηρέτης. Οὗτος ἐφαίνετο ἄγριος καὶ ὀλίγον διατεθειμένος ἵνα συναΐψῃ συνδιάλεξιν.

Ὁ κ. Πολλέ ἀνεχώρησε καὶ πάλιν ἐφ' ἀμαξῆς.

Καφεῖον ἀμαξᾶ ἀμαξᾶ, καφεῖον !

Ὅποιος βίος δι' ἀνθρώπων, ὅστις ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν οὐδ' ἀπαξ ἐξῆλθε τὴν ἐσπέραν ! Ὡ ! αἱ προσφιλεῖς του μελέται !

Ἐφθασεν εἰς τὰ Ἑλύσια Πεδία.

Ἡ θαλαμηπόλος τὸν περιέμενε ἐν τῷ οἰκήματι τοῦ θυρωροῦ. Προφανῶς τὰ χαροκτηριστικά του εἶχον δοθῆ, διότι, πρὶν ἢ προφέρῃ λέξιν, ἡ θαλαμηπόλος ἀνεφώνησεν :

— Ἐπὶ τέλους ! Ἄ ! ἡ κυρία σᾶς περιμένει ἀνυπομόνως ! ...

Δὲν εἶχε πλέον γνῶσιν οὔτε τοῦ τόπου οὔτε τοῦ χρόνου. Πόθεν τὸν ὠδήγουν ; Ὅποια πρότοα, ὁποίους διαδρόμους, ὁποίας αἰθούσας διήλθε ; Ὡ τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ εἴπῃ τοῦτο.

Ἡσθάνθη μόνον ὅτι ἐλάμβανε τις τὰς χεῖρας αὐτοῦ μετὰ πυρετώδους ζέσεως καὶ εἶδε τὴν κυρίαν Βερνιέ ἐν λαμπρᾷ πρῶτῃ ἐσθῆτι ἐξ ἐρυθροῦ ἐριούχου, κραυγαζούσαν αὐτῷ :

— Ἐλθετε, σᾶς ἰκετεύω... Τὸ δυστυχὲς παιδίον μᾶς καταστρέφει !...

Καὶ τὸν παρέσυρε διὰ μέσου ἄλλων δωματιῶν, μέχρι ἰαπωνικοῦ τινος, οὕτως εἰπεῖν, καπνιστηρίου.

Ἐκεῖ, ἐπὶ ἀνακλίντρου, ἦτο ἐξηπλωμένος ἄνθρωπος τις, ἐρυθρὸς τὴν ὄψιν, ὑψῶν σκοπὸν τινα, ὃν διέκοπτον λυγμοί.

— Ἰδοὺ ἐκεῖνος, χάριν τοῦ ὁποίου θυσιάζεται... παρατηρήσατέ τον ! Εἶνε μεθυσμένος !...

Μεθυσμένος ! ἦτο ἀληθές ! Εἶχεν ἐπιστρέψει πρὸ μιᾶς μόλις ὥρας, κλονούμενος, ἀνίκανος νὰ ὀμιλήσῃ. Μάτην ἡ μήτηρ του προέτρεπεν αὐτὸν νὰ συνέλθῃ, νὰ τὴν ἀκούσῃ. Ἐξερράγη εἰς γέλωτα, ἐκστομίζων λέξεις ἀπαισίας. Νὰ τὸν ἀφήσουν ἤσυχον ! Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ τὸν ἀπεστρέφοντο, μετ' ὀλίγον θ' ἀπηλλάσσοντο αὐτοῦ...

Καὶ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀκόμη, ἐνῶ ὁ Πολλέ ἔκλινε πρὸς αὐτόν, ἀνέφξεν ἀποτόμως τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐφάνησε :

— Νὰ μέ... ἀφήσετε ἤσυχον !

Ὁ Πολλέ παρετήρησε τὴν κυρίαν Βερνιέ. Ἐκλαίει τώρα χύνουσα ἄφθονα καὶ θερμὰ δάκρυα, καὶ ἔπεσε γονυκλινής, κρύπτουσα τοὺς συνεσταλμένους δακτύλους αὐτῆς ἐντὸς τῶν τριχῶν τῆς.

Ὁ ἄλλος ἐφαίνετο ἀποκοιμηθεῖς, καὶ ἀνέπνεε θορυβωδῶς.

Ὁ ἀρχαῖος συμβολαιογράφος ἔμενεν ὄρθιος, μακρινῶς διὰ τὴν ἀδυναμίαν του. Οὕτως ὁ μόνος του φίλος ἦτο εἰς τὴν φυλακὴν, ἡ γυνὴ αὐτὴ ἐξήγιζε, διὰ τῶν φρικωδῶν πόνων, τὰς ὑπερφάνους μανίας της... καὶ τὸ κτήνος ἐκεῖνο ἦτο ὁ δῆμιος τῶν δύο ἐκείνων ὄντων!...

Ἐκλινε πρὸς τὴν κυρίαν Βερνιέ, λαμβάνων τὸν βραχίονα αὐτῆς, ἵνα τὴν ἀνεγείρῃ.

— Πόθεν ἔρχεται; ἠρώτησε· τί συνέβη;

— Ἐ! τί δύναται νὰ συμβῇ, ὠλόλυξεν ἡ κυρία Βερνιέ, ἂν μὴ ὄργιον τι ἀγροίκιον, ὅπου ὁ ἄθλιος αὐτὸς ἔτριψε πᾶν ὅ,τι ἀξιοπρεπές τῷ ὑπελείπετο ἀκόμη!... καὶ νὰ λέγῃ κἀνεὶς ὅτι εἶνε υἱὸς τιμίου ἀνθρώπου!

— Ἐπιμένετε ἀκόμη εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν ἀναγκάσητε ν' ἀναχωρήσῃ αὐριοῦν τὸ πρῶτ' ;

— Παρά ποτε... Πρέπει ν' ἀφήσῃ τοὺς Παρισίους... τίς οἶδεν ἂν εἰς τὸ πρῶτόν του ἔγκλημα — εἶνε ἄρα τὸ πρῶτον, Θεέ μου; — δὲν θὰ προσθήσῃ ἄλλα ἔγκλήματα...

— Κατὰ ποῖαν ὄραν ἀναχωρεῖ τὸ τραῖνον;

— Εἰς τὰς ἑνδεκα καὶ τέταρτον πρὸ μεσημβρίας.

— Ἰδοὺ τί σὰς προτείνω. Θὰ τοποθετηθῶ ἐδῶ πλησίον τοῦ υἱοῦ σας. Θὰ διέλθω τὴν νύκτα ἐν τῇ καθέδρᾳ ταύτῃ. Βεβαίως ἡ μέθη θὰ διασκεδασθῇ περὶ τὰς τέσσαρας ἢ τὰς πέντε. Τότε θὰ τοῦ ὀμιλήσω, θὰ τὸν σωφρονήσω... Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ μεταχειρισθῶ τὸ ὄνομά σας;...

— Βεβαίως!... Πῶς θὰ πληρώσω τὸσαύτην ἀγαθότητα;...

— Ὅμιλῶσά μοι... περὶ τοῦ ἄλλου... Διότι περὶ αὐτοῦ σκέπτομαι...

Ἐκαμεν ἀπότομον κίνημα, καὶ παρατηροῦσα τὸν κ. Πολλέ ἀτενῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς:

— Δὲν ἐννοεῖτε ὅτι... τὸν ἄλλον ἀγαπῶ, διότι...

— Ἄ! ἂν τὸν εἴχετε λαβὴ σύζυγον! εἶπεν ἀφελῶς ὁ ἀγαθὸς ἀνθρώπος, ὅστις διεννοεῖτο τί ἡδύνατο νὰ παραγάγῃ ἡ ἔνωσις τῶν δύο τούτων ἰσχυρῶν ὄντων.

Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ψιθυρίζουσα:

— Εἴκοσιν ἑκατομμύρια! καὶ δὲν ἔχω εἴκοσι λουδοβίκια ἐν τῷ δωματίῳ μου!

— Τέλος δέχεσθε;

— Σὰς εὐχαριστῶ...

— Ὅσον δ' ἀφορᾷ σέ, κοῦφος κεφαλῆ, εἶπεν ὁ Πολλέ πειρώμενος μετὰ κόπου νὰ μειδιάσῃ, θὰ ἴδῃς τί ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ ἕνας ἀρχαῖος παληοσυμβολαιογράφος.

— Ἄν τυχὸν λάβετε τὴν ἀνάγκην μου κατὰ τὴν νύκτα, εἶπεν ἡ κυρία Βερνιέ, ἰδοὺ διὰ τῆς θύρας ταύτης εἰσέρχεσθε εἰς τρεῖς συνεχεῖς αἰθούσας. Ἐκεῖθεν, κατ' εὐθείαν, εἶνε τὰ δωματίά μου. Ἡ θαλαμηπόλος μου θὰ περάσῃ τὴν νύκτα ἐν τῷ πρώτῳ δωματίῳ. Θὰ μὲ καλέσῃ ἀμέσως ἐν ἀνάγκῃ.

Μετὰ μικρὸν ὁ κ. Πολλέ ἔμεινε μόνος. Παρητήρησε τὸν μέθυσον. Εἶχε καθου-

χάσει τώρα, ἡ ἀναπνοὴ ἀνελάμβανε τὴν ὀμαλὴν αὐτῆς πορείαν. Ἐψαυσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐλαφρῶς.

Ἦτο θερμὴ· ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἰς μέγιστον βαθμὸν.

— Αὐτὸ τὸ παιδί θὰ ἐπλάσθη δι' αὐτὰ τὰ πράγματα μόνον, εἶπεν. Αὐριοῦν δὲν θὰ φανῇ πλέον. Πρέπει ν' ἀναχωρήσῃ. Θ' ἀναχωρήσῃ. Ἄς λάβωμεν θέσιν διὰ τὴν ἀϋνιάν μας.

Συνεσπειρώθη ὅσον ἡδύνατο κάλλιστα ἐν τινὶ καθέδρᾳ, μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ κοιμηθῇ· ἄλλως τε μήπως θὰ ἡδύνατο; Τὰ δύο κύπελλα καφέ — ποτὲ τὴν ἐσπέραν δὲν ἔπινεν αὐτὸς — εἶχον παραγάγει εἰς τὸ δέγμα του, εἰς τὸ κρανίον του ἀνυπόφορον κνισμὸν.

Ἐνόμιζέ τις ὅτι εἶχε πυρετόν. Ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου αἱ ἰδέαι συνεχέοντο· πλῆθος ὀπτασιῶν διεδέχοντο ἀλλήλας μετὰ σπασμωδικῆς ταχύτητος, ἡ ἐκτύλιξις πανοράματος πάντοτε μεταβαλλομένου, μὲ ἀσυναρτήτους σκηνάς, πράγματα παραδόξου χαρακτήρος· ὅτε μὲν τὸ μέλαν βάθος φυλακῆς, καὶ ἐν τῇ ὑγρᾷ γωνίᾳ ἀνθρώπος δι' ἀλύσεων δεδεμένος, ἰσχνὸς καὶ ὠχρὸς, ὅστις ἠπέλει αὐτὸν μεμφόμενος διὰ τὴν προδοσίαν του· ὅτε δὲ θόρυβος ἐσθῆτος ἐρυθρᾶς, ὑπεράνω τῆς ὁποίας ὠρθοῦτο κεφαλὴ μὲ κτηνώδη χαρακτηριστικά, φυσιογνωμίαν δημίου.

Ἐξαίφνης δ' ἡ ἐσθῆς ἐφαίνετο διαλυομένη, καταρρέουσα τρόπον τινα εἰς ρύακα αἵματος, καὶ γυνὴ τις ἐσφάδαζεν ἐν τῷ λάμποντι ἐκείνῳ κύματι, ἐνῶ ἐντὸς ὀμίχλης ἐνεφανίζετο ἡ μυκτηριστικὴ μορφή τοῦ Λαμπλέν.

Καὶ πάντοτε ἡ ἐπίμονος αὐτῆ ἰδέα: «Δὲν κοιμοῦμαι! δὲν θέλω νὰ κοιμηθῶ!»

Ἐξαίφνης τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσε φωνὰς μορμουρίζουσας.

Ἀκόμη μία παρακρουσίς, βεβαίως. Ἐν τούτοις ἔκαμεν ἀπότομον κίνησιν... καὶ αἰφνιδίως ἠσθάνθη ὅτι ἀφυπνίζετο. Ἐνόμισεν ὅτι ἠγρύπνει, ἀλλὰ δὲν ἦτο ἀληθές! εἶχε κοιμηθεῖ, καὶ εἶχε κοιμηθῆ ἐπὶ πολλὰς μάλιστα ὥρας.

Διότι ὠχρὰ τις λάμψις εἰσέδουε μετὰ τῶν παραπετασμάτων. Καὶ δὲν κατῶρθου ν' ἀποσπασθῇ τῆς νάρκης, ἥτις κατεπίεζεν αὐτόν. Ἄλλ' ὁμως ἔπρεπε! Διὰ βιαίου ἀγῶνος ἀνέφεξε τοὺς ὀφθαλμούς.

Εἶδε πρὸ αὐτοῦ τρεῖς ἀνδρας· ὁ εἰς, ὁ Ἀδριανὸς Βερνιέ, ὠχρότατος τώρα, ἐκίνει τὴν κεφαλὴν συνδιαλεγόμενος χαμηλῇ τῇ φωνῇ μετὰ τῶν δύο ἄλλων, ὧν ἀνεγνώρισε τὸν ἕνα· ἦτο ὁ ἀνθρώπος, ὁ μακρὸν ἔχων μύστακα, ὅστις εἶχεν ἀφυπνίσει αὐτὸν ἀποτόμως ἐν τῷ καφεῖν ὁ «Πλούσιος», καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεζήτει τὸν Λαμπλέν.

Ὁ Ἀδριανὸς ἔλεγεν:

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας· ἄς ἀναχωρήσωμεν, κύριοι.

Μονομαχία! ἡ λέξις αὐτὴ ἐξέλαμψεν ὡς φλόξ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κ. Πολλέ. Ἐπήδησε πρὸς τὸν νεανίαν.

— Ποῦ ὑπάγετε; Τί κάμνετε; Δὲν θέλω...

Καὶ ἔδραξε τὸν νέον ἐκ τοῦ βραχίονος. Οὗτος δὲ διὰ βιαίας χειρονομίας ἀπεσπᾶσθη.

— Ποῦτος εἶνε αὐτὸς ὁ ἠλίθιος; ἀνεφώνησεν ὁ Βερνιέ, καὶ πόθεν ἐξέρχεται;... Ἐμπρός, κύριοι...

— Ἄλλὰ δὲν θέλω! ἡ μήτηρ σας... κύριοι, ἔχω τὸ δικαίωμα...

Οἱ δύο ἄλλοι εἶχον ἀποχωρήσει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νεανίου, ὅστις ἐμπήξας τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξήρχετο τὸν ἠκολούθησαν ταχέως. Ὁ κ. Πολλέ ἔτρεχε κατόπιν αὐτῶν ἐπαναλαμβάνων:

— Ὅχι, ὄχι... εἶνε ἀδύνατον... σὰς λέγω ὅτι...

— Θὰ μὰς ἀφήσετε ἡσύχους; εἶπεν εἰς τῶν μαρτύρων δι' ἀπειλητικοῦ ὕφους, καὶ ἀπώθησε τὸν δυστυχῆ ἀνθρώπον προσκίψαντα.

Θύρα τις ἐπανεκλείσθη κατόπιν τῶν τριῶν ἀνδρῶν, ἤκουσε τὸν θόρυβον τοῦ κλειθροῦ. Τὸν ἐνέκλειον. Ἡθέλησε ν' ἀποσπᾶσθαι τὸ κλειθρον, νὰ διασειῆ τὴν θύραν. Κατέθραυσε τοὺς ὄνυχάς του, κατεμώλωπισε τὰς χεῖράς του. Τότε δ' ἀπηλπισμένος, ὡς παράφρων, διήλθε τὸ δωματίον, ἔνθα εἶχε διαμείνει τὴν νύκτα, ἔτρεξε διαμέσου τῶν αἰθουσῶν κραυγαζών:

— Κυρία Βερνιέ! Κυρία Βερνιέ!

Ἡ θαλαμηπόλος εὐρίσκετο ἐνώπιόν του.

— Τί θέλετε; ἡ κυρία Βερνιέ ἀναπαύεται...

— Γρήγορα! γρήγορα! νὰ ἔλθῃ! ὁ υἱὸς της... ἀνεχώρησε... νὰ μονομαχήσῃ!...

Ἡ κυρία Βερνιέ εἶχεν ἀκούσει ἐνεφανίσθη, καὶ ὁ κ. Πολλέ ἐφώνησε πρὸς αὐτήν:

— Ὁ υἱὸς σας πηγαίνει νὰ κτυπηθῇ!...

Καὶ ἐνῶ τὸν ἠρώτα ἐκπληκτικὸς, ἐπτοημένη, τῇ εἶπε τὰ πάντα, ἐξομολογούμενος. Εἶχε κοιμηθῆ· εἶχε κοιμηθῆ ὡς κτήνος· καὶ κατὰ τὴν ἀφύπνισιν δὲν ἡδυνήθη ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν ἀναχώρησιν τοῦ νεανίου.

Ἐπληρώθη, ἐρωτηθεὶς, ἀπήνησεν ὅτι περὶ τὴν ἐβδόμην τῆς πρωίας εἶχον παρυσιασθῆ δύο κύριοι, οὓς εἰσήγαγε παρὰ τῷ κυρίῳ Ἀδριανῷ. Ἀνεχώρησαν δὲ ὁμοῦ παρευθὺς ἐφ' ἀμαξίης. Οὐδὲν πλέον ἐγνώριζε. Ποῦ διηυθύνοντο; Οὐδὲν εἶχεν ἀκούσει.

— Καὶ ἐγώ, ἥτις εἶχον πεποιθήσιν εἰς ὑμᾶς! ἐφώνησεν ἡ κυρία Βερνιέ πρὸς τὸν Πολλέ.

Ἄλλὰ πρὸς τί αἱ ἀντεγκλήσεις! Ἐπρεπε νὰ δράμωσι, νὰ τοὺς καταδιώξωσι, νὰ τοὺς προφθάσωσι. Εἰς ποῖον μέρος; Εἰς τὸ δάσος τῆς Βουλώνης, βεβαίως.

Ἡ ἀμαξία! Πόσον χρόνον ἀπῆττον ταῦτα πάντα!... Ἡ δυστυχῆς γυνὴ περιέστρεφε τὰς χεῖρας αὐτῆς, ἐν ᾧ ὁ κ. Πολλέ, ἔκθαμβος, κατησχυμένος, δὲν εἶχε κἄν τὴν δύναμιν ν' ἀρθρώσῃ μίαν δικαιολογίαν. Ἡ κυρία Βερνιέ ἀπηυθύνετο εἰς τοὺς ὑπηρέτας, εἰς τὸν ἀμαξηλάτην, ἰκετεύουσα. Ποῦ ἐμάχοντο ἐν συνήθει μονομαχίᾳ; Δὲν ἐγνώριζε πλέον, λησμονοῦσα καὶ τὰς συνήθεις τῶν ἐφημερίδων ἀφηγήσεις. Εἰς αὐτῶν εἶπεν: «Ἐγὼ θὰ ὑπάγω»

εἰς τὸ Λονσάν, ὅπισθεν τῶν δικαστηρίων. Ἐτερος δ' ἐγνωμάτευσε ὑπὲρ τοῦ περιβόλου τῶν Ἡγεμόνων ἢ τῆς Βωβῆς.

— Ἄς ἀναχωρήσωμεν! ἄς ἀναχωρήσωμεν! ἐπανελάμβανεν ἡ δυστυχὴς μήτηρ.

Οἱ ἵπποι εἶχον ἤδη ζευχθῆ. Ὁ θαλαμηπόλος τοῦ κ. Βερνιέ ἤλθε, τῆ διαταγῇ τοῦ κυρίου του, ἀνθισταμένου εἰς τὸ νὰ ξέλθωσιν οἱ ἵπποι τοιαύτην ὄραν.

Ἡ κ. Βερνιέ ὕψωσε τοὺς ὄμους, καὶ ἐκφέρουσα αὐτὴ, χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῆ, τὴν ἀποστροφὴν τοῦ Μιραβῶ,

— Πήγαινε νὰ εἴπῃς εἰς τὸν κύριόν σου, ἀνεφώνησε, νὰ μεταχειρισθῆ τὴν δύναμιν ἐάν τολμᾷ.

Ἡ θύρα εἶχεν εὐρέως ἀνοιχθῆ. Ἡ ἀμαζα ἀνεχώρησεν. Ἐξ ἀπαντος θὰ ἐκτυπῶντο εἰς Λονσάν.

Ἡ κυρία Βερνιέ, συνεσταλμένη ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς ἀμαξῆς, δὲν ὠμίλει ὡσεὶ ὑπόκωφος μυκηθμὸς ἐξήρχετο τοῦ στήθους τῆς. Ὁ κ. Πολλέ ἐκλαίει σιωπηρῶς, κλείων ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν βαρεῖαν θλίψιν τοῦ ἐλέγχου.

— Ἄλλ' ἐμπρὸς λοιπόν, Ἰωάννη! ἐμπρός!

Οἱ ἵπποι μαστιγούμενοι ἐκάλπαζον. Ἡ ἡμέρα εἶχεν ἀνατεῖλη, σκιερὰ, συννεφώδης, πλήρης ψυχρᾶς ὑγρασίας ἐν ψεκᾷ καταπιπτούσης.

Οὐδεὶς εὐρίσκετο ἐν ταῖς δενδροστοιχίαις. Ἀδύνατον νὰ λάβωσι τεκμήριόν τι. Εἰς ἵππος κατέπεσεν. Ἡ κυρία Βερνιέ ὤρμησεν ἐκτὸς τῆς ἀμαξῆς, ὑβρίζουσα τὸν ἀμαξηλάτην ἐν μανιώδει παροξυσμῷ, ἴσως ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη τῆς λέξεις χυδαίας, ἄς ποτὲ δὲν εἶχε προφέρῃ. Ὁ Πολλέ ἠγωνίζετο πειρώμενος νὰ βοηθήσῃ τὸν ἀμαξηλάτην, ὅστις ἀπῶθει αὐτόν, φωνάζων ὅτι δὲν ἦτο ἱκανὸς διὰ τίποτε!

Τέλος ὁ ἵππος ἀνηγέρθη. Ἀνεχώρησεν πάλιν. Ἄλλ' ἐδέησε νὰ μετριάσωσι τὸ βᾶδισμα, διότι τὸ ζῶον προσέκοπτε κατὰ πᾶν βῆμα.

Ὁ κ. Πολλέ ἐξῆγε τῆς ἀμαξῆς τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος παρατηρῶν. Ἐξάφνης δ' ἔβαλε κραυγὴν ἀναφωνήσεως.

Εἶχεν ἀναγνωρίσῃ ἐπὶ τίνος κλίσεως τῆς ὁδοῦ τὸν Λαμπλέν, ὅστις θεωρῶν τὴν ἀμαξάν ἔφθανε τρέχων, χειρονομῶν, ὡς ἵνα τὴν σταματήσῃ.

Μὲ κίνδυνον νὰ θραύσῃ τὸν τράχηλόν του ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἔπεσεν, ἀνωρθώθη, ἀνεπήδησεν.

Ὁ Λαμπλέν ἐπανεφίερεν αὐτόν εἰς ἰσοροπίαν καὶ τῷ εἶπεν:

— Εἶνε ἡ κυρία Βερνιέ!... ἄς μὴ πλησιασῇ!...

— Ἄλλ' ὁ υἱὸς τῆς... ὁ Ἀδριανός!

Ἡ κυρία Βερνιέ εὐρίσκετο πλησίον αὐτῶν, ἀσθμαίνουσα, πελιδνῆ. Ὁ Λαμπλέν τὴν ἔχειόετισε...

Τότε δ' εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ εἶδον ὄμιλον βραδέως προχωροῦντα! Ἐκόμιζον σῶμά τι.

Ἡ κυρία Βερνιέ ἔδραμε μὲ κραυγὴν φρικώδη καὶ ἐξάφνης ἀναγνωρίζουσα τὸν υἱὸν τῆς ἐρρίθη ἐπ' αὐτοῦ, προστρέβουσα

τὸ πρόσωπόν τῆς ἐν τῷ αἵματι τῷ καλύπτοντι τὸ στήθος του.

— Εἶνε νεκρός! εἶπεν ὁ Λαμπλέν εἰς τὸ οὖς τοῦ κ. Πολλέ. Ἰδοῦ. Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν εὐρίσκετο ἐν καταστάσει μανιώδους ἐξάψεως... Πρὸ τῆς χθὲς ἐσπέρας, ἐν τῷ καφεῖῳ ὁ «Πλούσιος», ὑβρίσει βαναύσως, ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου, τὸν κόμητα Μ... καὶ ἐρράπισεν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον. Ν' ἀποφύγῃ τὴν μονομαχίαν, ἀδύνατον. Ὁ κόμης εἶνε εἰς τῶν καλλιτέρων ξιφομάχων τῶν Παρισίων, ἀλλ' ὁ Βερνιέ εἶνε τακτικὸς φοιτητὴς τοῦ διαξιφηστηρίου. Ἡ σύγκρουσις δὲν ἐφαίνετο ἀρκετὰ ἀνισος, ὅπως ὑπὸ τοὺς ὄρους τούτους ἐναντιωθῶσιν οἱ μάρτυρες εἰς τὴν μονομαχίαν, τοσοῦτον μάλλον, ὅσῳ ὁ κόμης εἶνε σχεδὸν γέρον, τοῦθ' ὅπερ ἀποκαθίστα μέχρι σημείου τινὸς τὴν ἰσότητά τῆς ἐπιτυχίας... Ἡ μονομαχία ἐγένετο κανονικῶς. Ὁ Βερνιέ ἐπλήγη εἰς τὴν καρδίαν. Δὲν ὑπέφερε καθόλου.

— Καὶ ἐγνωρίζατε πάντα ταῦτα! καὶ δὲν μὲ εἰδοποιήσατε!...

— Μοὶ εἶπατε ὅτι αἱ ὑποθέσεις τοῦ κ. Ἀδριανοῦ Βερνιέ δύνανται νὰ σᾶς ἐνδιαφέρωσιν;...

— Ἀλλὰ τὸ ἐμαντεύσατε!

— Ὡ! ὅ, τι δύναμαι νὰ μαντεύσω ἀνήκει εἰς ἐμὲ μόνον... καί, ἀφετέ με νὰ σᾶς τὸ εἶπω, προσέθηκεν ὁ δημοσιογράφος δεικνύων διὰ τῆς χειρὸς τὴν ἀμαξάν, ἥτις βᾶδην ἐπέστρεφε, καλὸν ἦτο οὕτω νὰ γείνη.

— Τώρα τί πρέπει νὰ κάμωμεν; Σᾶς παρακαλῶ, χάνω τὸν νοῦν μου! Συμβουλευσατέ με!...

Ὁ Λαμπλέν ἐπέρασε τὸν βραχίονά του ὑπὸ τὸν τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου, ὅστις ἐφαίνετο μὴ ἔχων πλέον τὴν δύναμιν νὰ βᾶδισῃ.

— Μὴ τρέμετε οὕτω, τῷ εἶπεν ὁ ἐφημεριογράφος. Εἰς πάντα ταῦτα δὲν ἔχετε τίποτε, ἀκούετε, δὲν ἔχετε τίποτε διὰ νὰ μεμφθῆτε τὸν ἐκυτόν σας. Ὁ Βαρδῆς εἶνε ἀθῶος. Τὸ γνωρίζω, ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ ὁ ἀνακριτὴς ἐπίσης τὸ γνωρίζει. Πιστεύσατέ με, ἔνοχος ὑπερασπίζων ἐκυτόν ψεύδεται κάλλιον τοῦ ἀθῶου τοῦ κατηγοροῦντος ἐκυτόν. Βεβαίως ὁ φίλος σας εἶνε εὐφύης, καὶ εἶνε τείνει πάντα τὰ ἐλατήρια τῆς εὐφύης αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ τούτου ζητήματος: ν' ἀποδείξῃ ἐκυτόν ἔνοχον. Λοιπόν, γνωρίζω δι' ἰδικῶν μου μέσων, διὰ μέσων ἀπλοῦ ῥέπορτερ, ὅτι ὁ δικαστὴς, κατὰ τὴν δευτέραν ἀνάκρισιν, εἶχεν ἐντελῶς προσηλωθῆ ἐπὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ Βαρδῆ. Ἡ ἀρχὴ ἐνήργησεν αὐτῆς τὴν ἔρευναν, ἣν προεσχεδιάσατε ὑμεῖς. Ὁ Βαρδῆς παρέμεινεν ἐν τῇ οἰκίᾳ σας, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐγκλήματος, ἀπὸ τῆς ἑκτης μέχρι τῆς δεκάτης καὶ ἡμισείας. Ὑπελείπετο νὰ μάθωσι πῶς εἶχεν εἰς τὴν κατοχὴν του τὴν θήκην τοῦ ἐγγχειριδίου Α. Β. Ἐτερον ἐπιχειρημα κατὰ τῶν ὁμολογιῶν του. Εἶχεν εἰσπράξῃ αὐτὸς μόνος του, κατὰ τὴν τελευταίαν τριμηνίαν, τὰ τοκομεριδία τῶν δημοσίων προσόδων τὰ βιβλία τοῦ τα-

μείου μαρτυροῦσι τοῦτο. Ἄρα, δὲν ἦτο κατεστραμμένος. Προσέτι, γνωρίζετε τί ἀνεκαλύφθη χθὲς τὴν ἐσπέραν... Ἄς ἀναφέρω αὐτὸ μεταξὺ ἄλλων μυρίων... Ἴνα κάμῃ τὸν κόσμον νὰ πιστεύσῃ ὅτι σχέσεις ἐμπορικαὶ ὑπῆρχον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Καρυβέρ ἐκείνου, ὑπέγραψε γραμμᾶτια, λήγοντα μετὰ ἔτος, χρονολογούμενα δ' ἀπὸ τοῦ 1886... ἐπὶ τίνος; ἐπὶ χαρτοσήμου φέροντος τὸ διαφανὲς τύπωμα τοῦ 1887, δηλαδὴ πολλοὺς μῆνας πρὶν ἐκδοθῆ... Ἀνεῦρον τὸν κουρέα, ὅστις ἔκειρε τὴν γενειάδα του... Πολλὰ λεπτομέρειαι τέλος ἀποδεικνύουσαι τὸ ψεῦδος του. Δὲν εἶνε τόσο εὐκολον, ὅσον νομίζουσι, τὸ ν' ἀπατήσῃ τις τὴν δικαιοσύνην, ὅταν εἰς δικαστὴς ἐπιδέξιός θέλῃ νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἱκανότητά του, ἐκτυλίσων τολύπην, ἀνεξέλικτον φαινόμενην. Καὶ σεῖς, κύριε Πολλέ, ἔχετε ὕψος τὰ μάλιστα τιμίου ἀνθρώπου! σεῖς πταίετε! ὁ δικαστὴς οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀμφέβαλε περὶ τῆς εὐλικρινείας σας. Ἰδοῦ τέλος τὰ γεγονότα μαντεύετε τὸ συμπέρασμα αὐτῶν;

— Ἐξακολουθήσατε!... δὲν δύναμαι πλέον νὰ συλλογισθῶ!...

— Εὐτυχῶς ἐγὼ συλλογιζομαι διὰ δύο. Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἀνακρίσεως, ὡς γνωρίζετε, τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδριανοῦ Βερνιέ, Α. Β., εἶχε προσελκύσει τὴν προσοχὴν τῶν ἀστυνομικῶν. Ἐπὶ στιγμὴν ἀποπλανηθέντες ἔμελλον νὰ βαδίσωσι πάλιν ἐπὶ τοῦ ἔχους τούτου. Πιστεύετε ὅτι ὁ οἰκοφύλαξ, ὁ ἀποκαλύψας εἰς ἐμὲ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς πτηνοκοσμῆτου κυρίας ἀπέσχε πάντοτε τοῦ νὰ ὀμιλήσῃ. Ἐδῶ ἦτο ὁ κόμης, καὶ δὲν ἦτο τόσο δύσκολον νὰ θέσῃ τις τὸν δάκτυλον ἐπ' αὐτοῦ. Μία ἐφημερίς ἐδημοσίευσεν τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν αὐτῆς τῆς τοαλέττας, ἥς ἡ ἔκτακτος πολυτέλεια ἔδει ἀναγκαστικῶς νὰ παρητηρηθῆ. Σᾶς λέγω ὅτι ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρων ὁ Ἀδριανὸς Βερνιέ ἠθέλε συλληφθῆ. Ὁ δὲ ἠρνεῖτο τὴν πράξιν του; Ὁχι. Ἦτο ἕνα κτήνος, ἦτο εἰς ἀνανδρος. Ἐξ ἀνανδρίας ἀφῆκε νὰ τὸν φονεύσωσιν. Ἡ ματαιοφροσύνη τὸν ὠδήγησεν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐκεῖ δὲν ἐγνώριζε πλέον πῶς κρατοῦσι τὸ ξίφος. Ἦθελεν ὁμολογήσει τὰ πάντα κλαίων ὡς παιδίον... καὶ τότε ὁ δικαστὴς ἠθέλεν ἀναγκασθῆ νὰ ἐξετάσῃ διατί ὁ Βαρδῆς ἐθυσιάζετο ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τῆς κυρίας Βερνιέ. Δὲν εἰξεύρω, οὔτε θέλω νὰ προαισθανθῶ τί ἠθέλεν ὑποθέσει ἢ μαντεύσει... Ἐνεργήσατε. Ἄλλ' ἐνθυμηθῆτε ὅτι πρόκειται περὶ ἀνακρίσεως, ἐφ' ἧς ἦτο προσηλωμένη ἡ περιέργεια ὄλων τῶν Παρισίων, καὶ ἧς τὸ ἀλλόκοτον ἠθέλεν ἐξερεθίσῃ ὑπερβολικᾶ ὄλα τὰ περιέργεια κακεντρέχη πνεύματα. Ἡ κυρία Βερνιέ ἠθέλε προσκληθῆ ὡς μάρτυς καὶ θὰ ἤρχετο εἰς ἀντιπαράστασιν μετὰ τοῦ Βαρδῆ δὲν ἐπιμένω τέλος πολὺ εἰς ταῦτα. Ὁ ἠλίθιος αὐτός, ὁ ἀληθὴς δολοφόνος τοῦ Καρυβέρ, δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ βασιτάσῃ τὸ βᾶρος τοῦ ἐγκλήματος. Δὲν εἶχε μὲν ἐλέγχους, ἀλλ' εἶχε τὸν πυρετόν, ὅστις εἶνε ἡ φυσικὴ μορφή αὐτῶν. Ὁ πυ-

ρετός αὐτός δὲ τὸν ὄθησεν ὅπου εὕρισκεται σήμερον.

— Ἄλλ' ἐκ πάντων τούτων τί μέλλει νὰ συμβῆ;

— Τὸ ἐξῆς. Ὁ υἱὸς Βερνιὲ θὰ ταφῆ μεθαύριον· θὰ ἐνεργηθῆ σύντομος ἀνάκρισις. Ὁ κόμης Μ... θὰ καταδιωχθῆ ἴσως διὰ τὸν τύπον. Πάντα τὰ δίκαια εἶνε ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἶνε γέρων, ἐγένετο ἀντικείμενον βαναύσων ὕδρων, προσηνέχθη εὐλαβῶς πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του ὀρμήσαντα ἐπὶ τοῦ ξίφους αὐτοῦ. Ἡ ἀθώωσις του, τέλος, εἶνε βεβαία. Συμφέρον θὰ ἦτο, ἡ κυρία Βερνιὲ νὰ δώσῃ σύντομον τέλος εἰς τὴν ἀνάκρισιν ταύτην, ἥτις ἤθελε προσηλωθῆ εἰς τὸν ἄλλον. Ἴδου τί τὴν συμβουλεύω. Εἶνε μία τῶν βασιλισσῶν τῶν Παρισίων. Εἰσχωρεῖ πανταχοῦ. Ἄς ὑπάγῃ παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῆς δικαιοσύνης... καὶ ἄς τῷ ἐμπιστευθῆ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Καὶ πάλιν τὸ ἐπαναλαμβάνω, δὲν ζητῶ νὰ μάθω ποία εἶνε αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. Ὁ Βαροδάς θὰ ἐλευθερωθῆ καὶ ἡ ὑπόθεσις θὰ κοινοποιηθῆ. Ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν οὔτε θὰ τὴν συλλογίζονται κἂν πλέον. Ἄλλως τε ἡμεῖς, διὰ τοῦ τύπου, γνωρίζομεν ἐν ἀνάγκῃ νὰ κάμνωμεν ἀγαθὰς πράξεις· καὶ ἐπιφορτίζομαι ἐγὼ νὰ ἐξηγήσω τὰ πάντα εἰς τὸ κοινόν, χωρὶς νὰ διακινδυνεύσω τὴν ὑπόληψιν κανενός.

— Εἶσατε ἀγαθός! εἶπεν ὁ κ. Πολλέ.

— Μὴ μοῦ κάμνετε πολλοὺς ἐπαίνους. Ἡ ὑπόθεσις μοῦ ἐκίνησε μεγάλως τὸ ἐνδιαφέρον, ὡς πᾶν παρισιὸν δρᾶμα. Ἄνευ ὕμων ἴσως ἤθελον ἀποπλανηθῆ Ἐγὼ σὰς ὀφείλω εὐγνωμοσύνην.

Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἐδημοσιεύετο ἐν τῷ «Ἀγγελιαφόρῳ»:

«Ἴδου γεγονός παράδοξον καὶ σχεδὸν μοναδικὸν εἰς τὰ δικαστικὰ χρονικά. Ὁ κ. Βαροδάς εἶχεν, ὡς γνωστόν, κατηγορήσει ἑαυτὸν διὰ τὸν φόνον τοῦ Χρηματιστοῦ τῆς ὁδοῦ Ἀγίας Ἄνης. Λοιπόν, ἐκ τῆς λεπτομεροῦς ἐρεύνης, εἰς ἣν εἶχεν ἀφοσιωθῆ ὁ ἀνακριτής, προέκυπτεν ἡ ἀναμφισβήτητος ἀπόδειξις τῆς ἄλλοθι παρουσίας τοῦ Βαροδά, κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἐγκλήματος, χωρὶς ἄλλως νὰ κάμνωμεν λόγον περὶ τοῦ ἀκεραίου χαρακτήρος τοῦ τιμίου αὐτοῦ ἐργάτου, ὅστις οὐδέποτε, εἴτε ἐκ τοῦ πλησίον, εἴτε ἐκ τοῦ μακρόθεν, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοιούτων ἐίδους ἀνθρώπων.

Ἰατροὶ φρενολόγοι διωρίσθησαν, ἵνα ἐξετάσωσι τὴν διανοητικὴν κατάστασιν τοῦ ψευδοενόχου· καὶ παρευθὺς ἀνεγνώρισαν ὅτι ὁ κ. Βαροδάς, ἕνεκα ὑπερβολικῶν ἐργασιῶν, διετέλει προσβεβλημένος ὑπ' ἐγκεφαλικῆς κρίσεως, ἀπαιτούσης τὴν προσωρινὴν αὐτοῦ εἰσαγωγὴν εἰς τι φρενοκομεῖον. Εἶνε βέβαιον ἄλλως τε ὅτι ἡ ὄλιω παροδικῇ αὐτῇ κατάστασις ταχέως θὰ βελτιωθῆ, καὶ ἐντὸς μηνός, ὁ σοφὸς καθηγητὴς θὰ δυνηθῆ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς μελέτας του.

Ἄλλως τε δ' ἔχει ἤδη συνειδησιν τῆς καταστάσεώς του καὶ ἐδήλωσε τὴν ἐκπληξιν αὐτοῦ ἐπὶ ἐγκαθερίζει, ἥτις μένει

δι' αὐτὸν ἀνεξήγητος. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν αὐτουργὸν τοῦ ἐγκλήματος, ἐβεβαιώθη ὅτι ἦτο κατὰδικός τις ἐπὶ ἐτέρῳ κακούργηματι, ὅστις δραστηρίως καταζητεῖται».

Τῇ δ' ἐπαύριον νέα σημείωσις διαφόρου φύσεως:

«Συνεπεῖα τοῦ τρομεροῦ συμβάντος τοῦ προξενήσαντος τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της, ἡ κυρία Βερνιὲ κατέλιπε τὸ μέγαρον, ὅπερ κατῴκει μετὰ τοῦ συζύγου της, ὅπως ἐγκλεισθῆ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἑλέους».

Ὁ Βαροδάς, ὁ κατὰ δέκα ἔτη γενηρακῶς, πορεύεται κατὰ πᾶσαν πέμπτην καὶ διέρχεται τὴν ἐσπέραν παρὰ τῷ παλαιῷ φίλῳ αὐτοῦ Πολλέ. Ἀλλὰ τὸ βιβλίον τοῦ ζατρικίου ἐκλείσθη καὶ συνδιαλέγονται ἤδη περὶ τῶν νεκρῶν.

ΠΑΝ. Δ. ΤΣΙΤΣΕΚΛΗΣ

ΤΕΛΟΣ

Εἰς τὸ προεσχεῖς:

Αἱ Τρεῖς Φίλοι

Διήγημα

LÉON GOZLAN

ΠΥΡΕΤΟΣ

Διήγημα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ κατὰ μετάφρασιν Κλεοπάτρας Νικολαίδου.

Νομίζω ὅτι ὑποφέρω ἀπὸ νόσον θανάσιμον καὶ ὅτι ἡ σύζυγός μου τὸ γνωρίζει· ἂν τοῦτο εἶνε ἀληθές, πῶς κατορθοῖ νὰ κρύπτῃ τόσον καλῶς τὴν θλίψιν της;...

Ναί, εἶμαι πολὺ ἀσθενής καὶ ἀπορῶ πῶς δύναται νὰ ἐξαπατᾷ ἑαυτήν. Ἐνίοτε σκέπτομαι ἂν θὰ ἐθλίβετο διὰ τὸν θάνατόν μου... δὲν εἶνε πρώτη φορά, καθ' ἣν ἀμφισβάλω περὶ τούτου. Ἀπὸ τίνος παρατηρῶ ὅτι ἤρχισα ἀκουσίως μου νὰ μελετῶ τὰς κινήσεις της, τοὺς λόγους της καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν σιγὴν της...

Κατόπιν, εὕρισκω ἑμαυτὸν ἀνάξιον τοιούτων σκέψεων. Πῶς! διότι ἡ ζωὴ μ' ἐγκαταλείπει καὶ ἐκείνη ἐξ εὐσπλαγχνίας μοι κρύπτει τὰ δάκρυά της, ἐγὼ τὴν κατηγορῶ καὶ τὴν παραγνωρίζω!... Τοῦτο εἶνε ἀνανδρον... Συγχώρησόν μοι, ἀγαπητῆ μου Ἐρριέττα. Ἀλλὰ ἡ μορφή τοῦ Γεωργίου ἐμφανίζεται πάντοτε πρὸ ἐμοῦ...

Ὁ Γεώργιος, ὁ παιδικός της φίλος, ἐν ᾧ τοιαύτην ἔχει ἐμπιστοσύνην. Σκέπτομαι ὅτι οὗτος βεβαίως θὰ τὴν ἐπαρηγόρει· τρόμος καταλαμβάνει τὴν ψυχὴν μου, δὲν δύναμαι πλέον νὰ ἐξουσιάσω τὸ πνευμά μου.

Ἴσως θὰ ἦτο καλὸν νὰ γράφω καθ' ἐκάστην ἐσπέραν πάσας τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν παρατηρήσεις μου· καθ' ἣν στιγμήν χαράττω αὐτάς, τὸ πάθος τὰς καθιστᾷ ἀφυσικούς καὶ ὑπερβολικάς· ἐν ἡρεμωτέρῳ καταστάσει εὐρισκόμενος, θὰ δύναμαι ἴσως νὰ ἐπανορθῶ αὐτάς καὶ ν' ἀπο-

φεύγω οὕτω τὰς μισητὰς ὑπονοίας μου.

Χθὲς ὑπέφερον πλέον ἢ ἄλλοτε· ἡ Ἐρριέττα καθημένη πλησίον μου ἐρρέμβασε· τὸ βλέμμα της ἦτο ἀφηρημένον καὶ ἐφαίνετο σκεπτομένη τὸ μέλλον.

Ἀφῆνης ἐστράφη πρὸς ἐμέ· ἐπεθύμει ἄρα γε νὰ βεβαιωθῆ ἂν ἡ πραγματοποίησης τοῦ ἀπασχολούντος αὐτὴν ζητήματος ἦτο πιθανή; Συνήντησε τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἠρυθρίασε. Τί ἐζήτηε νὰ μάθῃ; ἂν ἤμην καλλίτερον ἢ χειρότερον; Ἐν τούτοις μὲ περιποιεῖται μετ' ἀξιολατρεύτου ἀγαθότητος· ἀλλὰ δὲν ἐβαρύνθη ἐπὶ τέλους τὸν ἀνθρωπὸν αὐτόν, ὃν ὁ πυρετός καταβάλλει ἀπὸ τοσοῦτων ἤδη μηνῶν;

Ἐν τούτοις νομίζω ὅτι μὲ ἠγάπα· ἡ εἰλικρινὴς καρδιά δίδει εὐκόλως πίστιν εἰς τοὺς ἄλλους! Ἴδου ἀπεφάσισα, δὲν θὰ δώσω οὐδεμίαν περὶ τῶν φόβων μου ὑπόνοιαν· θὰ γράφω κρυφίως πάσας τὰς σκέψεις μου.

* *

16 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν πρωτὴν ἠκολούθησε τὸν ἰατρὸν μέχρι τῆς θύρας καὶ ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν μετ' αὐτοῦ· ὅταν ἐπέστρεψεν, ἐφαίνετο ἡσυχος ἂν καὶ ἡσθανόμην ἑμαυτὸν ὑπὲρ ποτε πάσχοντα.

Ὁ Γεώργιος εἶχεν ἔλθει τὴν προτεραίαν· ἔμεινεν ὀλίγον παρὰ τὸ παράθυρον καὶ τῇ εἶπε λέξεις τινάς, ἄς δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀντιληφθῶ· κατόπιν ἐξῆλθεν, ἀλλὰ πρὶν ἀπομακρυνθῆ τὴν εἶδον κάμνουσαν πρὸς αὐτὸν σημεῖον διὰ τῆς χειρός. Ἐν τούτοις, πάντα ὅσα γράφω δὲν δεικνύουσιν ἄλλο τι ἢ τὴν μεγάλην τῶν οἰκειότητά.

* *

22 Ἰανουαρίου.

Ἐπάρχουν στιγμαί, καθ' ἄς βλέπων αὐτὴν τόσον νέαν, ὡραίαν καὶ ζωηράν, εὐχομαι ἵνα τὸ μέλλον της εἶνε μακρὸν καὶ εὐτυχές, ἔστω καὶ ἂν πρέπη νὰ θυσιάσω τὴν ζωὴν μου δι' αὐτήν· ἀλλ' ἐνίοτε μὲ καταλαμβάνει ἡ ἐπιθυμία νὰ τὴν ἀναρπάσω μετ' ἐμοῦ· ἀδυνατῶ νὰ ὑποφέρω τὴν σκέψιν ὅτι ἄλλος θὰ σπογγίση τὰ δάκρυά της καὶ θὰ ἐπαναφέρῃ τὸ μεϊδίμα εἰς τὰ χεῖλη της.

* *

30 Ἰανουαρίου.

Διατί μοι εἶπε σήμερον ὅτι δὲν ἐπεθύμει ν' ἀποκτήσῃ τέκνα, ἐνῶ ἄλλοτε τοσοῦτον εἶχεν ἐπιθυμήσει τοιαῦτα; Φοβεται ἄρα γε μήπως κληρονομήσωσι τὴν ὑγείαν τοῦ πατρός των, ἢ μήπως θέλει νὰ ἐξαλειφθῆ πᾶν ἴχνος τοῦ συζύγου, ὃν ὀφείλει νὰ λησμονήσῃ;

* *

1 Φεβρουαρίου.

Μὲ εὕρισκει ἀγαθὸν καὶ ἀξιαγάπητον. Ἡμὴν ἄλλοτε τοιοῦτος, ἀλλὰ δὲν εἶμαι πλέον. Μεθ' ὅποιας στοργῆς μὲ ἐβόηθησε